

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

JAVNA USTANOVA NACIONALNI PARK MLJET

Dubrovnik, ožujak 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O USTANOVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
II.	REVIZIJA ZA 2008.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005.	7
	Nalaz za 2008.	9
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik

Klasa: 041-01/09-01/26

Urbroj: 613-21-10-6

Dubrovnik, 31. ožujka 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
JAVNE USTANOVE NACIONALNI PARK MLJET ZA 2008.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Javne ustanove Nacionalni park Mljet (dalje u tekstu: Ustanova) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 9. studenoga 2009. do 31. ožujka 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O USTANOVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ustanova je upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Dubrovniku. Osnivač Ustanove je Vlada Republike Hrvatske. Sjedište je u Govedarima, Pristanište 2.

Djelatnost Ustanove je zaštita, održavanje i promicanje nacionalnog parka, te turistička djelatnost. Zaštita, održavanje i promicanje nacionalnog parka obuhvaća zaštitu i očuvanja izvornosti prirode, osiguranje neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, kao i nadzor provođenja mjera zaštite prirode. Zapadni dio otoka Mljeta zajedno s pripadajućim akvatorijem ukupne površine 5 375 ha proglašen je nacionalnim parkom 1960. Područje nacionalnog parka obuhvaća zapadni kopneni dio otoka Mljeta površine 3 100 ha obraslog crnogoricom i makijom, te Veliko i Malo jezero, uvalu Soline i morski pojas širine 500 m od najizbočenijih rtova otoka Mljeta i pripadajućih otočića.

Obavljanje djelatnosti Ustanova financira iz prihoda ostvarenih od prodaje ulaznica, usluga turističkog vođenja i prijevoza posjetitelja, obavljanja trgovačke djelatnosti, te iz sredstava državnog proračuna.

Novi statut je donesen 2006. Unutarnje ustrojstvo je uređeno Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada, prema kojem je u Ustanovi ustrojeno šest radnih jedinica i to: ured ravnatelja, odsjek stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Ustanove, pododsjek nadzora parka, pododsjek tehničkih poslova i održavanja, odjeljak za promidžbu, rekreativno – turističke i ugostiteljsko trgovačke djelatnosti i odjeljak općih i zajedničkih poslova.

Tijela Ustanove su Upravno vijeće, ravnatelj i stručni voditelj. U 2008., kao i u vrijeme obavljanja revizije, ravnatelj je bio Osvin Pečar. Koncem 2008. Ustanova je imala 62 zaposlenika, od kojih je 37 zaposleno na neodređeno, a 25 na određeno vrijeme.

Financijski izvještaji

Ustanova vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti imovine i obveza i Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 10.218.789,00 kn, a ostvareni su u iznosu 10.574.236,00 kn, što je za 355.447,00 kn ili 3,5% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	2.971.989,00	2.979.384,00	100,2	28,2
2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	0,00	142.669,00	-	1,3
3.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	5.240.800,00	6.662.476,00	127,1	63,0
4.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	0,00	15.260,00	-	0,2
5.	Prihodi od imovine	6.000,00	4.447,00	74,1	0,0
6.	Pomoći iz inozemstva(darovnice) i od subjekata unutar opće države	2.000.000,00	770.000,00	38,5	7,3
Ukupno		10.218.789,00	10.574.236,00	103,5	100,0

Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi), a ostvareni su od prodaje ulaznica za nacionalni park u iznosu 6.407.640,00 kn i usluga prijevoza, turističkog vođenja, prodaje suvenira, te od naknada za obavljanje malog i rekreacijsko – športskog ribolova u iznosu 254.836,00 kn.

Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti se odnose na sredstva doznačena od Ministarstva kulture za financiranje plaća zaposlenika i dugih naknada prema Granskom kolektivnom ugovoru za zaposlenike u ustanovama kulture čije se plaće osiguravaju iz državnog proračuna. Sredstva su utrošena za namjene za koje su doznačena.

Pomoći od subjekata unutar opće države se odnose na kapitalne pomoći iz državnog proračuna. Na temelju zaključenih ugovora Ministarstvo kulture je Ustanovi doznačilo sredstva za obnovu zgrade stacionara u sklopu vojarnje na području nacionalnog parka u iznosu 700.000,00 kn, te 70.000,00 kn za istraživanje šišmiša. Sredstva za istraživanje šišmiša su namjenski utrošena, a sredstava za obnovu zgrade stacionara su utrošena za dobivenu namjenu početkom 2009.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 10.218.789,00 kn, a izvršeni su u iznosu 9.569.382,00 kn, što je za 649.407,00 kn ili 6,4% manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2008.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	4.137.244,00	4.747.025,00	114,7	49,6
2.	Materijalni rashodi	2.267.680,00	3.364.489,00	148,4	35,2
3.	Financijski rashodi	15.800,00	14.669,00	92,8	0,1
4.	Naknade građanima i kućanstvima	18.000,00	21.450,00	119,2	0,2
5.	Drugi rashodi	30.000,00	190.000,00	-	2,0
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.750.065,00	1.231.749,00	32,8	12,9
Ukupno		10.218.789,00	9.569.382,00	93,6	100,00
Višak prihoda		-	1.004.854,00	-	-

Višak prihoda nad rashodima za 2008. iznosi 1.004.854,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 246.241,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.251.095,00 kn.

Znatno iznad plana izvršeni su materijalni rashodi i to za 1.096.809,00 kn ili 48,4%. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 2.104.506,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 578.095,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 437.494,00 kn i druge rashode poslovanja u iznosu 244.394,00 kn. Vrijednosno najznačajnije odstupanje od plana se odnosi na intelektualne i osobne usluge, koje su planirane u iznosu 276.500,00 kn, a izvršene su u iznosu 1.122.348,00 kn, što je za 845.848,00 kn više od planiranih. Odnose se na znanstveno istraživačke usluge na projektima istraživanja jezera i parka u iznosu 453.601,00 kn, izradu projektne dokumentacije za uređenje upravne zgrade i stacionara te izgradnju broda u iznosu 242.800,00 kn, usluge rada učenika i studenata za vrijeme turističke sezone u iznosu 178.897,00 kn, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu 69.000,00 kn, izradu turističke karte i vodiča u iznosu 51.645,00 kn, usluge knjigovodstvenog servisa u iznosu 48.000,00 kn, izradu protupožarnog elaborata u iznosu 18.000,00 kn, te druge usluge manjih pojedinačnih vrijednosti u iznosu 60.405,00 kn. Usluge su obavljene na temelju zaključenih ugovora.

Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine i to za 2.518.316,00 kn ili 67,2%. Odnose se na izgradnju tri protupožarna puta u iznosu 541.845,00 kn, nabavu gumenog čamca u iznosu 255.113,00 kn, dva vozila za prijevoz posjetitelja parka i tereta u iznosu 191.893,00 kn, mjernih i drugih kontrolnih uređaja u iznosu 149.188,00 kn, digitalnog brojila prometa u iznosu 55.950,00 kn, foto aparata u iznosu 11.900,00 kn, te komunikacijske i druge opreme za zaštitu u iznosu 25.860,00 kn. Značajno odstupanje od plana, odnosi se na dodatna ulaganja u građevinske objekte stacionara, koja su planirana u iznosu 3.150.065,00 kn, a nisu izvršena, jer je u tijeku rješavanje imovinsko pravnih odnosa, s obzirom da je bivši vlasnik nekretnina koncem 2008. podnio tužbu na rješenje zemljišno knjižnog odjela, a u srpnju 2009. je podnio zahtjev za povrat imovine.

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 3.899.703,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 670.749,00 kn i druge rashode za zaposlene (božićnica, regres, jubilarne nagrade i darovi djeci) u iznosu 176.573,00 kn. Plaće i drugi rashodi za zaposlene su obračunani i isplaćeni u skladu s Granskim kolektivnim ugovorom za zaposlenike u ustanovama kulture čije se plaće osiguravaju iz državnog proračuna, Pravilnikom o plaćama i naknadama plaća Ustanove, te zaključenim ugovorima o radu.

Drugi rashodi se odnose na naknadu biskupiji u iznosu 150.000,00 kn i na donacije udrugama u kulturi za promicanje kulturne baštine nacionalnog parka u iznosu 40.000,00 kn. Na temelju ugovora s biskupijom zaključenog u 2004., Ustanova se obvezala uplatiti biskupiji 10,00 kn od prodane ulaznice za nacionalni park, kao naknadu za posjetu otočića Sv. Marije na Velikom jezeru, koji je u vlasništvu biskupije.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2008., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 15.094.499,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2008.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2008.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	9.526.304,00	9.835.124,00	103,2
1.1.	Građevinski objekti	5.244.030,00	5.554.399,00	105,9
1.2.	Postrojenja i oprema	1.310.214,00	1.406.512,00	107,3
1.3.	Prijevozna sredstva	926.979,00	904.724,00	97,6
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.853.596,00	1.853.596,00	100,0
1.5.	Druga nefinancijska imovina	191.485,00	115.893,00	60,5
2.	Financijska imovina	4.121.361,00	5.259.375,00	127,6
2.1.	Novčana sredstva	1.468.091,00	2.245.356,00	152,9
2.2.	Potraživanja	2.653.270,00	3.014.019,00	113,6
Ukupno imovina		13.647.665,00	15.094.499,00	110,6
3.	Obveze	432.965,00	566.124,00	130,8
4.	Vlastiti izvori	13.214.700,00	14.528.375,00	109,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		13.647.665,00	15.094.499,00	110,6

Vrijednost građevinskih objekata iskazana u iznosu 5.554.399,00 kn se odnosi na ceste u iznosu 2.212.072,00 kn, na ekološku branu u iznosu 1.611.475,00 kn, poslovne objekte u iznosu 964.828,00 kn, stambene objekte u iznosu 368.485,00 kn, vodovodnu mrežu u iznosu 275.898,00 kn, kioske u iznosu 115.200,00 kn, te na energetske vodove u iznosu 6.441,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana u iznosu 1.853.596,00 kn se odnosi na izgradnju protupožarnog puta u 2006. u iznosu 910.886,00 kn i na vrijednost radova na zgradi stacionara bivše vojarne izvršenih u 2007. u iznosu 887.440,00 kn, a koji do vremena revizije nisu završeni, jer je bivši vlasnik nekretnina koncem 2008. podnio tužbu na rješenje zemljišno knjižnog odjela, a u srpnju 2009. je podnio zahtjev za povrat imovine.

U 2008. iskazano je povećanje vrijednosti nefinancijske imovine u iznosu 308.820,00 kn, a odnosi se na ulaganja u nefinancijsku imovinu u iznosu 1.231.748,00 kn i na obračun ispravka vrijednosti imovine u iznosu 922.928,00 kn. Obračun ispravka vrijednosti imovine obavljen je prema propisanim stopama. Vrijednosno značajnija ulaganja se odnose na izgradnju tri protupožarna puta u vrijednosti 541.845,00 kn, te nabavu gumenog čamca u iznosu 255.113,00 kn i dva vozila za prijevoz posjetitelja parka i tereta u iznosu 191.893,00 kn.

Potraživanja se odnose na potraživanja za više plaćeni porez na dodanu vrijednost u iznosu 221.128,00 kn, naknade bolovanja u iznosu 162.549,00 kn, dane predujmove u iznosu 327.276,00 kn, te na potraživanja od kupaca u iznosu 2.303.066,00 kn. Potraživanja su dospjela. Za naplatu potraživanja poduzimane su mjere naplate, te je veći dio potraživanja naplaćen u 2009.

Novčana sredstva se odnose na novčana sredstva na žiro računu u iznosu 2.236.271,00 kn i u blagajni u iznosu 9.085,00 kn. Na koncu godine u okviru novčanih sredstava na žiro računu, ostala su neutrošena sredstva doznačena od Ministarstva kulture u iznosu 700.000,00 kn namijenjena za rekonstrukciju i uređenje poslovne zgrade stacionara bivše vojarne.

Obveze iskazane u iznosu 566.124,00 kn se odnose na obveze prema zaposlenima za plaće, poreze i doprinose za prosinac 2008. u iznosu 400.662,00 kn, obveze za materijalne i druge tekuće rashode u iznosu 146.476,00 kn, te na obveze za ulaganja u građevinske objekte i nabavu opreme u iznosu 18.986,00 kn. Sve obveze su dospjele i podmirene su počekom 2009.

II. REVIZIJA ZA 2008.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja za 2008.,
- analizirati ostvarenje prihoda i izvršenje rashoda u odnosu na plan,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti način korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ustanove.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ustanove. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku, stručnim publikacijama i elektronskim medijima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i Ustanovu u cjelini. Provjerena je računska točnost obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih računa, ulaznih računa. Obavljeni su razgovori s ravnateljem, voditeljima poslovnih jedinica te drugim zaposlenicima Ustanove i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (nefinancijskoj imovini u pripremi, ulaganju u građevinske objekte stacionara bivše vojarnje i sredstvima doznačenim od Ministarstva kulture za rekonstrukciju i uređenje navedenih objekata, rashodima za usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja, znanstveno istraživačke usluge i naknade članovima upravnog vijeća).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ustanove za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ustanovi je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju je naložio u poslovnim knjigama cjelovito iskazivati vrijednost dugotrajne imovine, potraživanja i obveza, rashode evidentirati na propisanim računima, obavljati cjelovit popis imovine i obveza, te plaćanja obavljati na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05. i 127/07.). Naložio je poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 96/03. i 87/08. – u primjeni od 2009.). Također je naložio donijeti odluku o visini naknade za rad članovima upravnog vijeća u skladu s odredbama Statuta i Poslovnika o radu upravnog vijeća. Državni ured za reviziju je naložio pri nabavi roba, radova i usluga postupati u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Revizijom za 2008. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Svi rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama.
- Za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda poduzimane su mjere naplate, osim za naplatu potraživanja za najam stana.
- Za nabavu roba, radova i usluga provedeni su propisani postupci nabave.

Nalozi u postupku izvršenja:

- Evidentiranje pojedinih rashodi na odgovarajućim računima iz računskog plana.
- Obavljanje popisa imovine i obveza kojim bi se obuhvatila cjelokupna imovina.
- Pribavljanje dokumentacije za isporučenu robu u ranijim godinama koja je plaćena predujmovima.
- Donošenje odluke o visini naknade za rad članovima upravnog vijeća prema odredbama Statuta.

Ustanova je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2008.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, te rashode.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06.), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08.) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08.).

Ustanova nije uspostavila i razvila sustav financijskog upravljanja i kontrola. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan i nije izrađen plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, kojima je propisano da je za uspostavu, provedbu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola, osim čelnika korisnika proračuna, zadužen i voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, kojeg imenuje čelnik. Voditelj je obavezan, uz suglasnost čelnika izraditi plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola te metodologiju za provođenje plana.

Osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare nije imenovana, što nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, kojima je propisano da je čelnik korisnika proračuna obavezan sprječavati rizik nepravilnosti i prijevare, poduzimati radnje protiv nepravilnosti i prijevera te imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti, koja će zaprimati obavijesti o nepravilnostima i sumnjama na prijeveru ili samostalno poduzimati radnje protiv nepravilnosti i prijevera.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da se trenutno radi na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, te navodi da se Ustanova suočava s problemom zapošljavanja stručnih kadrova, kojih na otoku nema, niti postoji interes za rad na otoku, što je jedan od razloga zašto do danas nisu donesene potrebne odluke.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Ustanova vodi sve poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvu proračunskih korisnika, koje je propisano odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08.) i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05. i 127/07.) i drugih provedbenih propisa.

Utvrđene nepravilnosti se odnose na poslovne knjige, popis imovine i obveza, te na financijske izvještaje.

- Poslovne knjige

Poslovne knjige vođene su uredno, a evidentirani podaci omogućavaju pregled i kontrolu nastalih poslovnih događaja. Evidentiranje u poslovnim knjigama se temelji na urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost zemljišta nacionalnog parka, koja nije procijenjena. Za pojedina zemljišta, prema obrazloženju zakonskog predstavnika, u tijeku je rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Vlastiti prihodi su evidentirani u poslovnim knjigama prema načelu nastanka događaja, odnosno u vrijeme kada su nastali, umjesto kada su postali raspoloživi odnosno naplaćeni, te su u poslovnim knjigama vlastiti prihodi iskazani u višem iznosu od stvarno ostvarenih. Navedeno evidentiranje vlastitih prihoda nije u skladu s odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojoj se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije za uređenje upravne zgrade i zgrade stacionara, te izgradnju broda u iznosu 242.800,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) su evidentirani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima na računu intelektualne usluge, umjesto na odgovarajućem računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine, te je za navedenu vrijednost manje iskazana imovina. Odredbom članka 59. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se rashodi za nabavu nefinancijske imovine priznaju u trenutku nabave i evidentiraju na odgovarajućem računu obveza i rashoda za nabavu nefinancijske imovine uz istovremeno evidentiranje na računu nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2008. obavljen je djelomično. Popisana je oprema, namještaj, sitan inventar, trgovačka roba, ulaznice i novčana sredstva, dok zemljišta i građevinski objekti nisu popisani.

Također nije obavljen popis potraživanja od kupaca i obveza prema dobavljačima. Podaci o potraživanjima od kupaca i obvezama prema dobavljačima su preuzeti iz knjige izlaznih računa i knjige ulaznih računa. Odredbom članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da proračun i proračunski korisnici moraju popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Imovina nema inventarskih brojeva.

U popisnim listama su navedeni nazivi i količina popisane imovine, a vrijednost imovine nije navedena, radi čega nije vidljivo odgovara li knjigovodstveno stanje imovine stvarnom stanju utvrđenom popisom, te postoje li viškovi odnosno manjkovi. Zakonski predstavnik je donio odluku o prihvaćanju izvještaja o obavljenom popisu imovine i obveza.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Financijski izvještaji

Ustanova je sastavila sljedeće financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilancu, Izvještaj o promjenama u vrijednosti imovine i obveza i Bilješke uz financijske izvještaje. Odluku o usvajanju financijskih izvještaja za 2008. i odluku o raspolaganju viškom prihoda nije donijelo upravno vijeće Ustanove. Prema odredbama članaka 16. i 17. Statuta, upravno vijeće odlučuje o izvješću o financijskim izvještajima, ostvarivanju godišnjeg plana razvoja i financijskog plana, te načinu raspodjele ostvarene dobiti (na prijedlog ravnatelja).

Državni ured za reviziju nalaže donošenje odluke o usvajanju temeljnih financijskih izvještaja i odluke o raspolaganju viškom prihoda u skladu s odredbama Statuta.

- 2.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da vrijednost zemljišta nije procijenjena, jer nisu u cijelosti riješeni imovinsko pravni odnosi. Dio nespornih čestica zemljišta je u postupku procjene. Nadalje se navodi da će se procjena i evidentiranje zemljišta u poslovnim knjigama obavljati postupno, nakon što se riješe imovinsko pravni odnosi za pojedine čestice zemljišta. U vezi evidentiranja vlastitih prihoda, navodi se da je ovaj način evidentiranja prihoda i rashoda do sada bio uvjetovan činjenicom što je Ustanova u sustavu poreza na dodanu vrijednost. S obzirom na nalaz, Ustanova će trebati izvršiti dodatna ulaganja u računalne programe kako bi se uočene nepravilnosti otklonile. Vezano za evidentiranje rashoda za projektnu dokumentaciju, navodi se da je do pogrešnog evidentiranja došlo u trenutku preuzimanja računovodstvenih poslova od ranijih zaposlenika. Vezano za popis imovine i obveza, u očitovanju se navodi, da radi neriješenih imovinsko pravnih odnosa nije popisano zemljište i šumske ceste, dok su potraživanja i obveze naknadno popisane.*

3. Rashodi

- 3.1. Ukupni rashodi za 2008. su planirani u iznosu 10.218.789,00 kn, a izvršeni su u iznosu 9.569.382,00 kn, što je za 649.407,00 kn ili 6,4% manje od planiranih. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na zaposlene u iznosu 4.747.025,00 kn ili 49,6% ukupno izvršenih rashoda, materijalne rashode u iznosu 3.364.489,00 kn ili 35,2%, te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.231.749,00 kn ili 12,9%. Svi drugi rashodi iznose 226.119,00 kn i čine 2,3% ukupnih rashoda. Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iskazan je u iznosu 1.004.854,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 246.241,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.251.095,00 kn. Znatno iznad plana izvršeni su materijalni rashodi, koji su planirani u iznosu 2.267.680,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.364.489,00 kn, što je za 1.096.809,00 kn više od planiranih.

Vrijednosno najznačajnije odstupanje od plana se odnosi na intelektualne i osobne usluge, koje su planirane u iznosu 276.500,00 kn, a izvršene u iznosu 1.122.348,00 kn, što je za 845.848,00 kn više od planiranih. Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine, koji su planirani u iznosu 3.750.065,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.231.749,00 kn, što je za 2.518.316,00 kn manje od planiranih. Dodatna ulaganja u građevinske objekte stacionara su planirana u iznosu 3.150.065,00 kn, a nisu izvršena, jer je u tijeku rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Utvrđene nepravilnosti se odnose na rashode za usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja i na rashode za naknade članovima upravnog vijeća.

- Rashodi za usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja

Unutar rashoda za intelektualne i osobne usluge iskazani su rashodi za usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu 69.000,00 kn. Odnose se na naknadu za rad odvjetnika u paušalnom iznosu 60.000,00 kn i troškove zastupanja na ročištima u iznosu 9.000,00 kn.

Ustanova je u prosincu 2004. s odvjetničkim uredom zaključila sporazum o pružanju usluga pravnog savjetovanja i zastupanja na sudovima, prema kojem mjesečna paušalna naknada za rad odvjetnika iznosi 5.000,00 kn, što s porezom na dodanu vrijednost iznosi 6.100,00 kn, s tim da se na troškove zastupanja u parnicama primjenjuje tarifa o naknadama za rad odvjetnika. Sporazum o pružanju odvjetničkih usluga ne sadrži vrste poslova koje će odvjetnik obavljati u visini mjesečne paušalne naknade. Tijekom godine odvjetnički ured je ispostavljaio mjesečne račune u ugovorenom paušalnom iznosu, koje je ovjerio ravnatelj Ustanove.

Državni ured za reviziju je mišljenja da pri zaključivanju ugovora o pružanju pravne pomoći u paušalnom iznosu treba ugovoriti vrste poslova koje će odvjetnik obavljati u visini ugovorene mjesečne naknade te da se uz ispostavljene račune priloži pregled obavljenih odvjetničkih usluga tijekom mjeseca.

- Rashodi za naknade članovima upravnog vijeća

Unutar drugih nespomenutih rashoda poslovanja iskazani su rashodi za naknade članovima upravnog vijeća u iznosu 59.178,00 kn. Naknada za rad predsjedniku upravnog vijeća iznosila je 800,00 kn, a članovima 500,00 kn mjesečno. Ustanova nema pisanu odluku o visini naknade za rad predsjednika i članova upravnog vijeća, što nije u skladu s odredbom članka 20. Statuta, prema kojoj predsjednik i članovi upravnog vijeća imaju pravo na naknadu za rad u upravnom vijeću, a iznos naknade za rad utvrđuje upravno vijeće uz suglasnost nadležnog ministarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o visini naknade za rad članova upravnog vijeća u skladu s odredbama Statuta.

- 3.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da je u postupku donošenje odluke o visini naknade za rad članovima upravnog vijeća, a vezano za odvjetničke usluge navodi da će se zaključiti dodatak sporazumu o pružanju odvjetničkim uslugama, kojim će se pobliže opisati poslovi koje će odvjetnik obavljati u visini ugovorene mjesečne naknade.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ustanove za 2008. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Ustanova nije uspostavila i razvila sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s propisima koji uređuju ovo područje (točka 1. Nalaza).
 - Ustanova vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost zemljišta nacionalnog parka, koja nije procijenjena. Za pojedina zemljišta u tijeku je rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Vlastiti prihodi su evidentirani u poslovnim knjigama prema načelu nastanka događaja, umjesto kada su postali raspoloživi odnosno naplaćeni. Rashodi za izradu projektne dokumentacije za uređenje upravne zgrade i stacionara, te izgradnju broda u iznosu 242.800,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) evidentirani su na računu intelektualne usluge umjesto na odgovarajućem računu nefinancijske imovine, te je za navedenu vrijednost manje iskazana imovina.
Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćena zemljišta i građevinski objekti, te potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima.
Ustanova je sastavila sljedeće financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilancu, Izvještaj o promjenama u vrijednosti imovine i obveza i Bilješke uz financijske izvještaje. Odluku o usvajanju financijskih izvještaja za 2008. i odluku o raspolaganju viškom prihoda nije donijelo upravno vijeće Ustanove (točka 2. Nalaza).
 - Rashodi za paušalnu naknadu za usluge odvjetnika izvršeni su u iznosu 60.000,00 kn. Sporazum o pružanju odvjetničkih usluga ne sadrži vrste poslova koje će odvjetnik obavljati u visini mjesečne paušalne naknade. Rashodi za naknade predsjedniku i članovima upravnog vijeća izvršeni su u iznosu 59.178,00 kn. Upravno vijeće nije prethodno donijelo odluku o visini naknade (točka 3. Nalaza).

4. Djelatnost Ustanove je zaštita i očuvanja izvornosti prirode nacionalnog parka, osiguranje neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, kao i nadzor provođenja mjera zaštite prirode, te turistička djelatnost. Zapadni dio otoka Mljeta zajedno s pripadajućim akvatorijem površine 5 375 ha proglašeno je nacionalnim parkom 1960. Područje nacionalnog parka obuhvaća zapadni kopneni dio otoka Mljeta površine 3 100 ha obraslog crnogoricom i makijom, te Veliko i Malo jezero, uvalu Soline i morski pojas širine 500 m od najizbočenijih rtova otoka Mljeta i pripadajućih otočića. Koncem 2008. Ustanova je imala 62 zaposlenika, od čega je 37 zaposleno na neodređeno, a 25 na određeno vrijeme. Za 2008. ukupni prihodi su planirani u iznosu 10.218.789,00 kn, a ostvareni su u iznosu 10.574.236,00 kn, što je za 355.447,00 kn ili 3,5% više od planiranih. Vrijednosno najznačajniji su prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi) u iznosu 6.662.476,00 kn i čine 63,0% ukupnih prihoda. Potom slijede prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 2.979.384,00 kn i čine 28,2% ukupnih prihoda. Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi ostvareni su od prodaje ulaznica za nacionalni park u iznosu 6.407.640,00 kn i čine 60,6% ukupnih prihoda. Namjenski prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 3.749.384,00 kn i utrošeni za dobivene namjene. Ukupna potraživanja na koncu 2008. iznose 3.014.019,00 kn. Za naplatu potraživanja poduzimane su mjere naplate, te je veći dio potraživanja naplaćen u 2009. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 10.218.789,00 kn, a izvršeni su u iznosu 9.569.382,00 kn, što je za 649.407,00 kn ili 6,4% manje od planiranih. Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iskazan je u iznosu 1.004.854,00 kn, a preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 246.241,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.251.095,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su rashodi za zaposlene koji iznose 4.747.025,00 kn ili 49,6% ukupno izvršenih rashoda, materijalni rashodi u iznosu 3.364.489,00 kn ili 35,2%, te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.231.749,00 kn ili 12,9%. Dodatna ulaganja u građevinske objekte stacionara, koji su planirani u iznosu 3.150.065,00 kn, nisu izvršeni, jer je u tijeku rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Obveze na koncu godine iznose 566.124,00 kn. Sve obveze su dospjele i podmirene su počekom 2009.

Revizijom za 2008. je utvrđeno da Ustanova u više slučajeva nije postupila prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju iz ranije obavljene revizije (za 2004. i 2005.). Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje i rashode, posljedica su, između ostalog, nefunkcioniranja unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.